

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 27^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ 1948

ΠΡΟΕΔΡΙΑ Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος ἐκφράζει τὴν χαρὰν τοῦ Σώματος, διότι ἐπαναβλέπει κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίαν τὸ ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας, καθηγητὴν κ. **Κάρο-λν Renz**, παλαιὸν φίλον τῆς χώρας μᾶς καὶ ἀκάματον ἐρευνητὴν τῆς γεωλογικῆς φύσεως τῆς Ἑλλάδος, δημοσιεύσαντα μέχρι τοῦδε ὑπερεκατὸν σχετικὰς ἐργασίας.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Ὁ κ. **Β. Κριμπᾶς**, παρουσιάζει τὸν ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Τσβορύκιν, «Ἐδαφολογικὸν χάρτην τῆς Θεσσαλίας», ἐκδοθέντα τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Ἐδαφολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τοῦ Ἰνστιτούτου Χημείας καὶ Γεωργίας «Ν. Κανελλόπουλος», διὰ τῶν ἐξῆς:

Οἱ ἔδαφολογικοὶ χάρται εἶναι λεπτομερεῖς πίνακες ἀπογραφῆς τοῦ ἔδαφικοῦ πλούτου τῶν χωρῶν καὶ ἐπομένως ἀποτελεσματικὰ ὄργανα διὰ πᾶσαν ἀγροτικὴν μεταρρύθμισιν, ἔδαφοπονικὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ ἐν γένει βελτίωσιν.

Ἐξ αὐτῶν ἀντλοῦνται βάσιμα δεδομένα ἐπὶ τῆς ἐνδεδειγμένης χρησιμοποίησεως τοῦ ἔδάφους καὶ προστασίας αὐτοῦ ἐκ τῆς διαβρώσεως, ὥς καὶ τοιαῦτα διὰ τὴν βελτίωσιν αὐτοῦ καὶ τὴν λίπανσίν του.

Οἱ ἔδαφολογικοὶ χάρται δεικνύουν τὰς δυνατότητας τῆς ἔδαφοπονίας τῶν χωρῶν καὶ τὰς ἀνωμαλίας αὐτῆς, εἴτε αὗται ὀφείλονται εἰς τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα ἢ τὰς ἐργατικὰς δυνάμεις καὶ θεωροῦνται ὅτι εἶναι ἀπαραίτητα ἐφόδια διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν πειραματικῶν δεδομένων.

Τοιοῦτος εἶναι ὁ ἔδαφολογικὸς χάρτης τῆς Θεσσαλίας, τὸν ὁποῖον λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω, ὅστις φέρει τὰ ὀνόματα τῶν ἔδαφολόγων κ. κ. **Ι. Τσβορύκιν** καὶ **Σ. Βρισιμπτζί**.

Ὁ προκείμενος ἔδαφολογικὸς χάρτης εἶναι προϊόν συνεργασίας τοῦ Κεντρικοῦ

Ἑδαφολογικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κατακουζηνοῦ, καὶ τοῦ Ἰνστιτούτου Χημείας καὶ Γεωργίας «Ν. Κανελλόπουλος», διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ Α. Δερλερέ, καὶ βασίζεται ἐπὶ τῶν δεδομένων μακροῦς ἐρεῦνης τόσον εἰς τὸ Ἐργαστήριον ὅσον καὶ ἀνὰ τὴν ὑπαιθρον.

Εἵκοσι καὶ εἴς τύποι ἐδάφους καὶ πολυάριθμα ἐδαφικὰ εἶδη συνιστοῦν τὸ ἔδαφος τῆς Θεσσαλίας, ἐκ τούτων οἱ κυριώτεροι τύποι δύνανται νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἀκολούθως:

Α. Ὅρεινὰ ἐδάφη ἐλαφρῶς ἀνεπτυγμένα καὶ ἰσχυρῶς διαβεβρωμένα ἐρυθρόφαια δασικὰ καὶ terra rossa (κατηγ. χάρτου 1, 2 καὶ 3).

Πρόκειται περὶ περιοχῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον δασικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν, μικρᾶς φυσικῆς γονιμότητος, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθοῦν σοβαρὰ μέτρα ἀντιδιαβρωτικῆς προστασίας.

Β. Ἐδάφη περιέχοντα CaCO_3 εἰς ὁλόκληρον αὐτῶν τὴν κατατομὴν, αὐτόχθονα ἢ μεταφορικὰ μετρίως ἢ ἐλαφρῶς διαβρωθέντα (κατηγ. χάρτου 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9).

Πρόκειται περὶ ἐδαφῶν κατὰ τὸ πλεῖστον λοφωδῶν, εὐπαθῶν εἰς τὴν διάβρωσιν, μετρίας φυσικῆς γονιμότητος, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν γεωργικῶς ὑπὸ τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις:

1. Κατασκευὴ ἀναβαθμῶν ἐκ λίθων ἢ χώματος ἀναλόγου πρὸς τὴν κλίσιν τῶν περιοχῶν ὕψους καὶ πλάτους.

2. Ἀροαὶ κατὰ τὰς ἰσοῦψεῖς καὶ καλλιέργεια κατὰ λωρίδας.

3. Ἀμειψισποραὶ περιλαμβάνουσαι ψυχανθὴ ἄπαξ κατὰ τριετίαν ἢ τετραετίαν.

4. Λίπανσις διὰ χημικῶν λιπασμάτων.

Γ. Ἀλκαλικά ἐδάφη ἐπὶ ἀλλουβιακῶν καὶ προαλλουβιακῶν ἀποθεμάτων (κατηγ. χάρτου 10 καὶ 11).

Πρόκειται περὶ βαθέων καὶ μεγάλης γονιμότητος ἐδαφῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι κατάλληλα δι' ἀλκαλιφίλους καὶ ἀσβεστοφίλους καλλιέργειας, αἱ ὁποῖαι χρῆζονται βαθείας ἀρόσεως καὶ λιπάνσεως διὰ φυσιολογικῶς ὀξίνων ἢ οὐδετέρων λιπασμάτων καθὼς καὶ διὰ χλωρῶν τοιούτων.

Δ. Ἐδάφη μὲ ἀνυψωμένην στάθμην ὑπογείων ὑδάτων ἐν συμπλοκῇ μεθ' ἁλατούχων καὶ ἀλκαλιωμένων κηλίδων (κατηγ. χάρτου 12, 13 καὶ 15).

Πρόκειται περὶ περιοχῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀνάγκην ρυθμίσεως τῆς διαίτης τῶν ὑπογείων αὐτῶν ὑδάτων διὰ καταλλήλου ὑποστραγγίσεως, αἱ ὁποῖαι οὕτω θὰ καταστοῦν πολὺ παραγωγικώτεραι.

Ε. Ἐλώδη ἐδάφη μεθ' ἁλατούχων κηλίδων καὶ ἀποθέματα λίμνης κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἁλατοῦχα (παράκτια ἁλατοῦχα ἐδάφη καὶ θῖνες (κατηγ. χάρτου 14, 16, 17, 18 καὶ 19).

Περιοχαὶ χρήζουσαι ἀποστραγγίσεως καὶ ὑποστραγγίσεως εἰς βάθος τοῦλάχιστον 1.5 μ. ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας, ἀρδεύσεως καὶ ἐκπλύσεως τῶν ἀλάτων, ὅπου τὸ ἔδαφος περιέχει περίσσειαν ὕδατοδιαλυτῶν ἀλάτων.

Εἰς ὅσας περιπτώσεις τὸ ἔδαφος περιέχει ἀνταλλάξιμον ἄλκαλι ἐν περισσεΐᾳ θὰ παραστῇ ἀνάγκη προσθήκης γύψου καὶ χρησιμοποίησεως ὀργαν. λιπασμάτων.

Δέον νὰ προτιμῶνται καλλιέργειαι ἀνθεκτικαὶ εἰς τὰ ἄλατα, ὅπως εἶναι ἡ ὄρουζα, ἡ μηδική, ἡ ὀνοβρυχίς, ὁ ἡλίανθος κλπ.

Γ. Ἐδάφη μὴ περιέχοντα CaCO_3 εἰς τὰ ἀνώτερα στρώματα αὐτῶν τύπου Solodi καὶ Solonetz (κατηγ. χάρτου 20, 21).

Πρόκειται περὶ ἐδαφῶν μειωμένης φυσικῆς παραγωγικότητος, τὰ ὅποια χρήζουν ριζικῆς βελτιώσεως δι' ἀρδεύσεως, προσθήκης γύψου καὶ ὀργανικῶν οὐσιῶν καὶ χρησιμοποίησεως ἀλκαλιφίλων εἰδῶν.

Εὐχομαι ὅπως τὸν χάρτην τοῦτον, 3ον κατὰ σειρὰν ἐκδόσεως, ἀκολουθήσουν καὶ οἱ ἔδαφ. χάρται τῶν λοιπῶν περιοχῶν τῆς Πατρίδος μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. — Τὸ πρόβλημα τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι, ὑπὸ Θεοφίλου Βορέα.

Α'

Ἐκ τῶν παντοίων συμβολῶν, ὅσας ἡ Ἑλλάς συνετέλεσεν εἰς τὸν παγκόσμιον πολιτισμόν, ἀξιολογώταται ὁμολογουμένως εἶναι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστήμης.

Αἱ φυσικαὶ καὶ αἱ μαθηματικαὶ ἐπιστῆμαι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ προήχθησαν ἀπὸ τῶν Ἰώνων φυσιολόγων μάλιστα καὶ τῶν Πυθαγορείων καὶ τοῦ Δημοκρίτου μέχρι τοῦ Ἐπικούρου καὶ τῶν ἄλλων σοφῶν, οἵτινες διέπρεψαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Πολλῶ μᾶλλον ἐν ταῖς πνευματικαῖς ἐπιστήμαις ἐγένοντο οἱ μεγάλοι τελεσταὶ καὶ ἱεροφάνται οἱ Ἑλληνες, ὧν κυριώτατον χαρακτήρισμα εἶναι ἡ μεγαλοφυΐα ἡ ἐκπαγλος, ἥτις εἰς τὰ ἔργα τῆς Ἑλληνικῆς διανοίας ἐπέθηκε τῆς ἀθανασίας τὴν σφραγίδα. Μαρτυροῦσιν αἱ κοινωνικαὶ καὶ αἱ πολιτικαὶ καὶ αἱ ἠθικαὶ καὶ αἱ ἄλλαι πνευματικαὶ ἐπιστῆμαι. Ἐλέγχουσι τῶν ἐνδόξων Ἑλλήνων συγγραφέων τὰ ἔργα καὶ τὰλλα γραπτὰ μνημεῖα τῆς ἑλληνικῆς διανοίας.

Δὲν ἡρέυνησε δὲ μόνον τῶν ἐπιστημῶν τὰ ἐπὶ μέρους προβλήματα ἡ Ἑλλάς, ἀλλὰ καὶ τὰς μεθόδους τῆς ἐρεῦνης ἐξήτασε καὶ τὰ ἀνώτατα φιλοσοφικὰ προβλή-